№ 4181 1 Экз. Латв. Авиз. 7
П. О. Семищенскія Казар.
г-ну А. Б. Гринбергъ

Latweeschu Awises.

Iznahk 7 reises nedelâ. ○ 93. gada gahjums.

Maksâ:
Ekspedizijâ saņemot
par 1 gadu . . . 2 rub. 20 kap.
par 1/2 gadu . . . 1 „ 20 „
par 1/4 gadu . . . — „ 60 „
par 1 mehnesi . . — „ 25 „

Maksâ pa pastu peesûtot un vilsehtâ mahjâ peesûtot:
par 1 gadu. . . 3 rub. — kap.
par 1/2 gadu . . 1 „ 60 „
par 1/4 gadu . . — „ 90 „
par 2 mehnescheem — „ 60 „

Maksâ uz ahrsemem:
par 1 gadu. . . 10 rub. — kap.
par 1/2 gadu. . . 5 „ 60 „
par 1/4 gadu. . . 3 „ 80 „
par 1 mehnesi . . 1 „ 50 „

Sludinajumi maksâ: par sîktu raksta rind. 10 k., 1. puse u. tekstâ 30 k.

Adreses maina maksâ 10 kap.

Numurs maksâ 2 kap.

Redakzija un ekspedizija: Jelgawâ, Katoļu eelâ Nr. 44. Telefons 981.

Kantoris: Rigâ, Walnu eelâ 30. Telefons 8260. Pasta kastite 286.

Nr. 233. Otrdeen, 2. septembrî. 1914.

Swarigakais no satura:

Wahzijas sakauschana.
Kreewu ziwilpahrwaldischanas eeweschana Austrumu-Pruhsijâ un Galizijâ.
Baltijas wahzu laikraksti spreedums par wahzu meschonibam.
Wehl par pluhdeem Belgijâ.
Wahzu kara spêku isdsen no Franzijas.
Kara lauks Austruma-Pruhsijâ.
Kara lauks Austrijâ.
Kaujas Franzijâ.
Kara lauks Belgijâ.
Serbu-melnkalneeschu zihnas.

Wahzijas sakauschana.

Wahzijas sakauschana, kura sahkâs ar muhsu kara pulku spihdoscho uswaru pee Lwowas (Lembergas) Galizijâ un Wahzijas beedrenes Austro-Ungarijas Galizijas armijas satreekschanu, turpinas spihdoschi. Tâ atjwakardeenas telegramas wehsta par muhsu pulku leelisku uswaru Holmas-Lubkinas frontê, kur sweenotee wahzu un austreeschu pulki, pahri par pus miljonu wihru, dabuja stipru treezeenu un atkahpâs ar leeleem saudejumeem. Tagad mums buhs eespehjams wehrst wairak spêku pret eenaidneekeem Austrumu-Pruhsijâ, kur, zik paredsams, tiks isschkirts Wahzijas liktenis. Par to, ka uskara buhs muhsu, naw ne masako schaubu, kâ tas bija jau pat kara eesahkumâ. Tas zitadi jau ari newar buht: to prasa taisniba, prasa wisas Eiropas meers un labklahjiba.

Ari no Franzijas nahk sinas par muhsu sabeedroto frantschu-angku-belgeeschu panahkumeem. Gan wahzeeschi ahtri eeskrehja Franzijâ, bet tagad wehl jo ahtrak muhk no tâs ahrâ. Tapat Belgijâ wineem neweizas labi.

Pat masâ Serbija pahreet usbrukumâ un sahk stipri ween dot austro-ungaru pulkeem treezeenu pehz treezeena.

Ilga zihna wairs naw paredsama, jo beigu sahkums jau ir eesahzees. Bet tam sekos „Wahzijas leelâ beena". Protams, pawisam preteja tai, par kahdu wahzeeschi ar sawu waras kahrigo Wilumu II. preekschgalâ bij sapnojuschi. Eiropas karte tiks stipri pahrsihmeta, tikai zitadi, nekâ to Wahzija wehlejâs. Zik daudz wahzeeschi bij zerejuschi eeguht, par to jau rakstijâm. Tagad war buht tikai runa par to, zik daudz semju Wahzija saudês. Par to, ka Franzija atnems sawas semes, Elsasu un Lotaringiju, naw ko runat. Tâpat ari Kreewijai peeweenos tos robeschu apgabalus, kuri ir teeschas slâwu semes un dabigi peeder pee winas. Bez tam Wahzijai buhs jamaksâ kara atlihdsiba. Nepaliks beschâ ari Anglija un Belgija.

Zik daudz ihsti Wahzija saudês, to redsês pehz meera lihguma. Bet schee saudejumi nebuhs masee. Winas wara tiks salausta. Tâpat ari Austrijas, lai tâs newar trauzet Eiropas meeru.

Lihdz ar Wahzijas un Austrijas waras salauschanu, zerams, beigsees Eiropâ pahrmehrigâ brunoschanâs, kura wisâm whlstim uslika smagas nastas. Wahzija isleetoja wisu, lai wairotu sawas brunotâs duhres waru un zitas walstis sawas droschibas labad bij spiestas schaî leetâ sazenstees. Tagad, kur schi brunotâ wahzu wara tiks satreekta, Eiropa warês atweegloti uselpot un nodotees meerigam kulturas darbam. —np.

Sekschsemê.

Kreewu ziwilpahrwaldischanas eeweschana Austrumu-Pruhsijâ un Galizijâ.

Eekarotos apgabalos kreewu waldiba eeweed ari ziwilpahrwaldischanu. Kreewu pasta un telegrafa eestahdes Austrumu-Pruhsijâ, kâ sinams, darbojas jau ilgaku laiku. Tagad uz Austrumu-Pruhsiju ari aisbrauzis, kâ „Birsch. Wed." sino, par eekaroto apgabalu ziwilgubernatoru eezeltais ekschleetu ministrijas eerehdnis Ginters, lai eewestu tur zilwilpahrwaldischanu.

Par Galizijas generalgubernatoru, kâ jau sinots, ir eezelts generalis grafs Bobrinskis. Par wina weetneeku, kâ „Pet. Kur." raksta, tikschot eezelts generalis Polowzows. Bez tam Galiziju eedalischot 4 gubernâs un par gubernatoreem tur eezelschot, kâ ta pati awise raksta, walsts padomes lozekli Strachowitschu, Podolijas wizegubernatoru Tscharitorischku, Wolonijas gubernatoru Melnikowu un Kijewas gubernatoru Suchomlinu.

Kreewu wehrsis un austreeschu husari.

No Warschawas sino: Radomas gubernas plawâs, kamehr wehl tur nebij eetizis eenaidneeks, pee Opotschnas muischas notika sabursme starp astoneem austreeschu kawaleristeem un milsigu sugas wehrsi, kas bij satrakojees, eeraudsidams Austrijas jahtneeku sarkanâs bikses. Wehrsis, gowu saime, besruhpigi bij pluhkajis sahli, eeraudsijis jahtneekus, metâs uz pirmo no teem, kas bij lausis plawas neitralitati. Uskehris sirgu uz rageem, wehrsis nometa husaru, un pehz tam dsinâs pakaļ pahrejeem jahtneekeem. Husari, schaudami, metuschees behgt un pasaudeja 4 wihrus no sawa widus, pa dakai samihtus, pa dakai sababitus. Pahrejee 4 husari aismuka, kaut gan eewainotais un asinim notezejuschais wehrsis nespehja teem wairs dsihtees pakaļ. To paschu deenu muischâ, kâ soda ekspedizija, eeradâs diwi austreeschu eskadroni un peeprasija 2000 rbl. kontribuzijas. Muihpaschneeks wareja sadut tikai 800 rbl. Truhkstoscho sanehma graudâ — proti, aisdsina muischas gowis uz austreeschu posizijam. Bet drihz eeradâs kasaku pulks, un ussinajis par leetu, usbruka husareem, leelako daku nokawa, bet 48 apzeetinaja. Kontribuziju dabuja atpakaļ un gowis aisdsina uz muischas plawam.

Komandeers Lopuchins.

„Beidsâs kauja" raksta kahds no ofizeereem, kursch atrodas karâ, sawam tehwam, — kauja, kurâ peedalijâs jahtneeku grenadeern pulks. Komandeers palkawneeks Lopuchins peenem raportu (sinojumu):

— Isstahjuschees no rindas 200 zilweku krituschu un eewainotu.

Karsch un mihlestiba.

Stahsts.

(Turpinajums).

— Brawo! Lai dsihwo atamans Klenaks! Brawo! — sauza wisi un uslehza kahjâs.

— Pateizos beedri, par ustizibu, — atamans teiza. — Bet tagad atpuhtisimees. Es esmu noguris.

— Un tad atkal no jauna pee darba!

XX.

Daschas deenas Klenaka nometnê waldija meers. Isdarija tikai isluhkoschanas un sinoja par tâm tahlak. Wisi gribeja bruszin atpuhstees un tikai tad kertees pee ka nopeetnaka.

Ari Klenaks wehlejâs nogaidit, lihdz Marija daudz maz atweselojas un tad dotees no jauna kauju ugunis.

Pats winsch pehz eespehjas beeschi apmekleja slimnizu, kurâ Marija guleja Elgas kopschanâ

Bez gala bij winu abu preeks, kad Marija bij nahkusi jau pee samanas un pee winas eeradâs Klenaks.

Likâs, wini weens otru no jauna atraduschees.

— Nekur es tewi wairs nelaidischu weenu! — wina issauzâs, peespeedusi galwu pee wina kruhtim. — Wisur sekoschu ... Ja jamirst, mirsim kopâ ...

— Labi, jau labi, — Klenaks atbildeja, glaudidams winas matus: — Tikai paleez wesela labi drihz. Lihdz tam laikam es ari neko nopeetnaku nedarischu. Isdarisim tikai isluhkoschanas.

— Maz deenâs buhschu wesela! — Marija issauzâs: — Sina, ka tu dsihwsi, man buhs labakâs sahles.

Un tâ ari bij.

Preezajâs par Marijas iswesekoschanos ari Elga Wina bij laimiga, redzot mihkoto zilweku laimigu. Un wairak jau ari wina nebij wehlejusês, kâ redzet winu.

Ar Mariju wina drihz ween tapa labakâs draudzenes. Nebij neweenai preeksch otras noslehpumu.

— Daudz, daudz pateizibas es tew esmu parahdâ, — Marija runaja: — Weenigi tew man japateizas par laimi wehl reiz redzet winu, wehl reiz buht laimigai.

— Nerunâ par to, — Elga atbildeja: — katra zita peenahkums buhtu darit to paschu.

— Bet katrs to nedaritu.

Ja, to jau sinaja ari Elga. Ne winas tehws, ne brahlis. Pakahrtu uz weetas.

— Par to man japateizas winam un ari tew par to, ka esmu atraduši mehrki dsihwot, — Elga runaja: — Zik tukscha un newehrtiga bij senak mana dsihwe, tik pilniga un bagata ta taps tagad. Tikai tagad juhtu, ka zeeschanas zilweku dara bagatu garigi. Nepeeteek ar laimi ween.

— Ne katrreiz tâ ir. Zeeschanam pehz taisnibas nemaz nebuhtu pasaulê weetas.

— Bet ja zilweka sirds ir sahkusi sastingt dsihwes ikdeenâ un paschpeetizibâ, tad zeeschanas to atdsihwina. Pati pee sewis to juhtu. Juhtu ari, ka preeksch zilweka naw leelakas uswaras, kâ uswaret winam pascham sewi.

— Tur tew, mahsa, taisniba.

— Un pehz kara, ja wehl buhsim dsihwi, ja es sche wairs neko newareschu darit, luhgschu tewi nemt mani lihdz tawâ dsimtenê. Lihdzekku man deesgan. Paņemschu no brahla sawu daku mantojuma un eerihkoschu juhsu zeemâ skolu, kur tad wareschu strahdat tâs tautas labâ, kurai mani preekschgahjeji nesuschi tikai kaunu.

Un tâ sapnos un zeribâs par nahkotni gahja beena pehz deenas.

Apkahrt tahlumâ duneja leelgabali, nesdami postu un nahwi, bet sche klusumâ diwas seeweetes zehla nahkotnes ainas weenu pehz otras.

Eewainotos nesa no zihnas lauka pastahwigi. Pee winu kopschanas tagad peedalijâs ari Elga, jo Marijai wina nebij wajadsiga.

Ar sajuhsmu wina klausijâs eewainoto nostahstos par zihnam, kurâs tee eewainoti, bet tee newareja noslawet ween mihlo kopeju, kura pedereja pee winu eenaidneekeem un bij nahkusi kopt tos, kurus eewainojuschi winas tautas brahli.

Kas daudz maz atweselojâs, tuhlin dewâs no slimnizas projam, lai no jauna stahtos karotaju rindâs.

Un wineem aisejot Elga katram nowehleja labakos panahkumus un drihzu uswaru.

Bet nakti klusibâ winas abas ar Mariju luhdsa Deewu, lai reiz beigtos wisas tâ breesmas, ko bij atnesis karsch.

Klenaks winas tagad apmekleja pahrs deenas. Marijas weseliba ahtri uslabojâs. Preeks, ka Aleksandrs dsihws, un spehzigais organisms darija sawu.

— Drihz ween wareschu tew sekot, — wina preezajâs: — Tad eesim abi.

— Bet ja pahrnesis eewainotus, tad es juhs kopschu, — Elga peebilda: — Man uz to buhs pirmâs teesibas.

— Schis teesibas jau ari mehs nemaz nedomajam apstrihdet, — Marija teiza: — Parahdneeki esam tew un palikšim.

— Kara laikâ par parahdeem nerunâ, — Elga atbildeja.

— Lai par to pehz kara tos peedsihtu jo stingrak, — Marija jokodama atbildeja.

Wina tagad jau bij tiktahlu atspirgusi, ka wareja zeltees no gultas un staigat.

Kad Klenaks gahja projam, winas abas ar Elgu isgahja winu pawadit.

— Pehz pahra deenam wareschu droschi ween dotees projam no schejeenes, — Marija runaja. — Kad nahkoscho reisi eeradisees, wairs nepaliksschu sche, eeschu tew lihdz.

(Turpmak wehl.)

— Zik eewainotu apakschkareiwju?
— Tik un tik daudſ.
— Ofizeeru?
— Tik un tik.
— Krituſchu apakſchkareiwju?
— Tik un tik.
— Ofizeeru?
— Weens.
— Kurſch no ofizeereem?
— Kornets Lopuchins.

Es raudſijos uſ komandeeri. Wina ſeja neiſrahdija ne maſako uſtraukumu. Itkà no akmena iſzirſts warens un zehls winſch ſehdeja ſawà ſirgà. Ihſs, baigs ſtarpbrihdis.

— Kur atrodas krituſchais kornets?

Winam to parahdija. Komandeers pregahja pee krituſchà dehla, nokahpa no ſirga, pahrleezàs pahr nelaiki, pazehla ar abam rokam ta galwu, ilgi raudſijàs dehla ſejà, noſkuhpſtija ta luhpas un peeri, pahrmeta kruſtu, uſſehdàs uſ ſirga un aiſjahja — no jauna dotees kaujà un rihkot ſawu pulku. Neweenu aſaru tas nenoſlauzija, neparahdija nekahdu apjukumu Bet pateeſibà winſch paſaudeja ſawu weenigo dehlu.

Seeweetes faguhſtijuſchas auſtreeſchu ſaldatus.

Kara darbu ſahkumà auſtreeſchu iſluhku pulki eelauſàs ari Beſarabijà. Kahdà zeemà ſemneeki apbrunojàs un paſlehpàs meſchà pee zela, lai nelaiſtu auſtreeſchu iſluhkeem tuwotees zeemam. Bet notizis otradi. Auſtreeſchu pulzinſch, pawiſam 7 jahtneeki, no otras puſes eejahjuſchi zeemà, kur bijuſchas mahjàs tikai ſeeweetes. Zeema ſuni barà reedami metuſchees ſirgeem pee kahjam. Auſtreeſchi ſahkuſchi ſchaut uſ teem. Bet nahkoſchà azumirkli no malu malam, apbrunotas ar baltſcham, zirwjeem un iſkaptim brukuſchas jahtneekeem wirſû ſeeweetes. Zihna beiguſès ar to, ka ſeeweetes eebruzejus peeweikuſchas. Tee ſanemti un noſuhtiti kà guhſtekni uſ kreewu kara pulka nometni.

Pluhdi

zaur ſtipràm leetus gahſem uſnahkuſchi Uſurijas pilſehtas Nikolſkas apkahrtnê. Pilſehtas ſemakàs weetas un zeemi ſtahw uhdenî. Gahjis bojà daudſ mantas un lopi. **Ir ari zilweku upuri.** Iſſkalots dſelſszelſch. Kuſtiba pahrtraukta.

Baltija

Baltijas wahzu laikrakſtu ſpreedums par wahzu meſchonibam.

„Rig. Rundſchau“ un „Rig. Ztg.“ ari paſneedſ Kreewijas waldibas ofizielo ſinojumu par wahzu ſwehribam pret Kreewijas pawalſtneekeem. Beigàs tam „Rig. Rundſchau“ no ſawas puſes peemetina ſchahdu eewehrojamu atſihſchanos:

„Ar leelu faſchutumu laſas ſchis ofizielais ſinojums, kurſch bibinats uſ augſti ſtahwoſcheem leezineekeem, kamehr lihdſ ſchim laikrakſtos eeweetotee ſinojumi newareja ſkaitities par dokumentariſki peerahditeem. Ar leelu faſchutumu jaeewehro wiſa ta neſchehliba, newaldamee uſbrukumi un rupji ſpihdſinajumi, kurus zeetuſchi Wahzijà kreewu pawalſtneeki, to ſtarpà gruhti faſlimuſchi. Ar dſiläm ſehram taiſni mums, Baltijas wahzeeſcheem, jaatſihſt weſela rinda faktu, kuri — kà tas ari ofizialà ſinojumà teikts — ſtahw aſà pretrunà ar lihdſſchinejeem eeſkateem par wahzu tautu, ka ta eſot uſ augſtas kulturas pakahpes ſtahwoſchas Eiropas tautu ſaimes lozeklis.

Schis meſchonigu un newaldamu buſmu parahdibas rahda to, ka Wahzijas ſinatnes, mahkſlas un teknikas kulturai naw gahjuſi blakam ejoſcha kulturas attihſtiba tautas plaſchakàs aprindàs un ka pruhſchu militariſms ir iſaudſinajis tahdu eedomibas un waras garu, kurſch apſpeedis un iſnihdejis wiſas labakàs ſajuhtas un ſapratu ne tikai kara ſpehkà, bet ari augſtakàs un ſemakàs waldibas eeſtahdês.

Wentſpils. Sods par nepateeſu ſinu iſplatiſchanu. Gubernators adminiſtratiwi ſodijis par melu ſinu iſplatiſchanu Jani Singbeſtgu un Andreju Sprogi, katru ar weenu mehneſi zeetumà, beſ pahrwehrſchanas naudas ſodà.

— Bahrgs ſods par tirgoſchanos ar alu kara laikà. Gubernators ſodijis alus daritawas ihpaſchneeku Auguſtu Ditrichu par alus pahrdoſchanu ar 500 rubl., jeb neſamakſaſchanas gadijumà ar trim mehneſcheem zeetumà.

Ahrſemes.

Auſtreeſchu nodomatais gahjeens zaur Kreewiju.

Pee Gorobſkas pilſehtas, Podolijà, kur muhſu kaſaki ſakawa auſtreeſchus, uſ kaujas lauka

Latweeſchu Awiſes

makſà
pa paſtu un Jelgawà mahjàs peeſuhtot:

No 1. ſeptembra lihdſ 31. dezembrim . .	120 kap.
„ 1. „ „ 1. dezembrim . .	90 „
Par 1 mehneſi	40 „

Ekſpedizijà un iſdalamàs weetàs ſanemot:

No 1. ſeptembra lihdſ 31. dezembrim . .	80 kap.
„ 1. „ „ 1. dezembrim . .	65 „
Par 1 mehneſi	25 „

Ekſpedizija atrodas

Jelgawà, Katolu eelà Nr. 44.

krituſchà eſkabrona komandeera grafa Dorſes kabatàs uſeeti ſwarigi gahjerna dokumenti un ſtarp zitu plans pa Kreewiju lihdſ pat Permai. Leeli ir bijuſchi auſtreeſchu nodomi, pee kuru realiſeſchanas wineem gan nebuhs lemts tikt.

Nezilweki.

Maſkawà atweſtais eewainotais poruſchiks L. ſtahſta ſekoſchi: „Muhſu pirmàs rindas eebruka eenaidneeka apzeetinajumos. Muhſu beedri, kuri mums ſekoja, druſzin aiſkawejàs un tà mehs palikam uſ brihdi guhſtneezibà. Kapitans Sch. bij eewainots. Eelenkts no wahzu ſaldateem, winſch iſnehma pahrſeenamos lihdſekſus, kuri ir lihdſ katram ſaldatam un ſahka pahrſeet ſew bruhzi. Tad wahzu ofizeers lamadamees iſrahwa winam no rokam pahrſeenamos un nometa ſemê. Schinî brihdî apzeetinajumos eebruka jauns muhſejo pulks Tad wahzeeſchi uſbruka eewainoteem muhſejeem, kuri bij winu widû un kawa tos, bet pehz tam metàs behgt.“ Kapitans Sch. dabuja belſeenu ar biſes reſgali un ſaudeja ſamanu. Kad pamodàs, tad bij jau ſlimnizà ſtarp ſawejeem ruhpigà kopſchanà.

Kà kaſaki zihnas.

Auſtrumu-Pruhſijà kahds 10 wihru leels kaſaku pulzinſch ſaduhràs ar wahzu jahtneeku eſkadronu, kurſch uſ kaſakeem atklahja uguni.

Kaſaki dewàs wahzeeſcheem wirſû un jahdami nolaidàs ſaweem ſirgeem ſem wehdereem. Wahzeeſchi nodomaja, ka kaſaki pagalam un ſahka guhſtit winu ſirgus, bet tad kaſaki azumirklî bij ſirgos un ſahka apſtrahdat wahzu jahtneekus, kuri bij ne maſumu pahrſteigti par to un metàs behgt pa galwu, pa kaklu.

Wehl par pluhdeem Belgijà

rakſta awiſe „Birſch. Wed.“ ſekoſchi:

„Par ſcho belgeeſchu waronbarbu war runat tikai ar dſilu zeenibu. Pluhdi nodarija ſemei milſigus ſaudejumus un buhs gan bijuſchi koti nopeetni apſtahkli, ja belgeeſchi neſchehloja ſawu ſkaiſto dſimteni. Wehſture pa pehdejeem gadu ſimteneem neatmin, kur ſchahdu upuri preekſch ſawas ſemes neatkaribas buhtu neſuſi kahda tauta. Un tikai 16. gadu ſimteni tapat, iſgahſdams dambjus, Oranijas Wilums aiſſargaja Leidenu pret herzoga Albas kara ſpehka uſbrukumu. Bet tad ſchis ſolis nebij tik warens, kà tagad. Belgijas lihdſenums ar ſaweem uhdens zeleem un kanaleem dara ſchahdu appluhdinaſchanu pilnigi eeſpehjamu. No Antwerpenes uſ ſeemeleem ſteepjas ſemes lihdſenums, kuru ſadala Scheldas un Maaſas upju pecteekas. Schai apgabalà ir daudſ ſluhſchu, kuras ſemneeki iſleeto preekſch ſaweem laukſaimneezibas noluhkeem. Schis ſluhſchas atdarot tika appluhdinata Malina. Jau kara ſahkumà bij dſirdams, ka belgeeſchi taiſotees appluhdinàt ſawus laukus, bet neweens negaidija, ka ſchee draudi tiks iſpilditi. Tagad tas ir notizis. Naw tikai ſinams, zik leels apwidus appluhdinats un zik dſili uhdens apnehmis Malinu. Wiſs pluhdu poſts atkarajas no wehja. Jadomà, ka pee Malinas gahja bojà wiſs wahzu kara ſpehks (pehz pehdejàm ſinam 5000 wihru), kurſch bija iſgahjis no Briſeles uſ ſeemelu-wakareem, lai nogreeſtu Antwerpeni no kraſta. Pluhdi beſ ſchaubam nodaris belgeeſcheem milſigus ſaudejumus. Bet ſchis upuris ſaſneegs ſawu noluhku. Uhdens aiſkruſto wahzeeſcheem zeku un ja ari wineem iſdotos ar leelàm puhlem apturet uhdenus, tad ſeme buhs tomehr tik mihkſta, ka kara ſpehkam un ſewiſchki artilerijai buhs neeeſpehjami uſ preekſchu kuſtetees. Belgeeſchi neſuſchi milſigu, wehſturê nedſirdetu upuri, bet war ar pahrleezibu ſazit ka ſchi upuris nebuhs welts.“

Noſchauts wahzu lidotajs.

Noſchauts weens no labakeem wahzu lidotajeem, Holourts Hirts, jo iſrahdijees, ka tas ir speegs.

Eerotſchu un apgehrbu truhkums

wahzu armijà ir tik leels, ka daſcheem ſemes ſargu pulkeem truhkſt to pa wiſam. Daſchi pulki apbrunoti ar wezas ſiſtemas eerotſcheem.

Wahzeeſchu lihdſſchinejee ſaudejumi 400,000.

Pehz Londonas ſinam wahzu armija ar krituſcheem un eewainoteem ſaudejuſi ne maſak par 400,000 wihru.

No Franzijas zaur Briſeli, uſ Berlini, noſuhtitas 62,000 aluminija tafelites ar krituſcho wahzu kareiwju wahrdeem.

Generala Samſonowa un wina beedru nahwes apſtahkli.

Atteezigà kaujà ſtarp Oſterodi un Saldawu generalis Samſonows ar ſaweem beedreem ſtahwejuſchi noleekuſchees pee galda, uſ kura atradàs weetejà apgaba ſemes kartis. Wini ſekoja kaujas gaitai ar ſemes karts palihdſibu. Te peepeſchi negaidot no tahleenes ſchauta bumba krituſi taiſni uſ mineto galdu, ſprahguſi tuhlit, un tà wiſus apkahrtejos nonahweju ſi.

Wahzijas ahrejà tirdſneeziba.

Wahzu ofizialais waldibas organs „Nordbeutſche Allgem. Ztg.“ aiſrahda kahdà rakſtà, kurà runà par Wahzijas juhras tirdſneezibu tagadejà kara laikà, ka Wahzijas juhras tirdſneeziba warot rehkinàt uſ ſchahdàm neitralo walſtju oſtàm:

1) Roterdamu Holandê preekſch ſatikſmes ar Nujorku;

2) Geteburgu Sweedrijà preekſch ſatikſmes ar Braſiliju;

3) Genuju Italijà preekſch ſatikſmes ar wiſu Ameriku;

4) Bergeni un Kriſtijaniju Norwegijà preekſch ſatikſmes ar daſchadàm ſemem;

5) Stokholmu Sweedrijà preekſch ſatikſmes ar Baltijas juhras oſtam.

Wahzu ſwehribas.

„Petrogradſk. Gaſ.“ rakſta: Drſchewizê, Radomas gub., 10. auguſtà eeradàs kahda eenaidneeku nodaka, kura neſinaja, ka tur atrodas 50 draugu ſtiprs kreewu pulzinſch. Pee eeeeſchanas pilſehtà, wahzeeſchi apklauſchinajàs pee pretim nahkdamees ſchihdeem, waj tur eſot kreewu kara ſpehks. Dabujuſchi atbildi, ka naw, wahzeeſchi eegahja pilſehtà. Uſ tirgus laukuma winus ſagaidija muhſu draugi ar ſchahweeneem. Wahzeeſchi turejàs pretim, iſzehlàs karſta apſchaudiſchanàs, un muhſu nodaka bij eenaidneeka pahrſpehka dehl ſpeeſta atkahptees. Lai atreebtos eedſihwotajeem par mahniſchanu, wahzeeſchi ſadſina wiſus eedſihwotajus uſ tirgus laukuma, aiſſproſloja wiſas tuwakàs eelas un taiſijàs wiſus noſchaut. Par laimi, par gluſchi newainigeem eedſihwotajeem eeſtahjàs ſchis pilſehtinas ihpaſchneeks, barons Kaſimirs Reinſkis, kuram iſdewàs iſluhgt eedſihwotaju ſaudſeſchanu. Wahzeeſchi apmeerinajàs ar 4 ſchihdu un 2 poku noſchauſchanu. Beſ tam wehl wini aiſdedſinaja wairak namus un neatlahwa eedſihwotajeem dſehſt uguni. Eedſihwotaji paniſkàs bailês behga iſ pilſehtas. J—s.

Serbu ſeeweetes apmahza ſchauſchanà.

Serbeem tagadejais karſch ari pilnigi noſauzams par tehwijas karu, kurà maſs apgabals ſawilzis wiſus tautas ſpehkus kopà, lai iſdſihtu iſ ſawàm robeſchàm zeetſirdigo un plehſigo eenaidneeku, iſkarojot ſew brihwu weetu ſem ſaules uſ ſemes. Serbijà uſ karu aiſgahja gandrihſ wiſi wihreeſchu kahrtas eedſihwotaji. Pat ſeeweetes, kà no Niſchas ſino, gatawojas uſ aiſſardſibu. Gandrihſ wiſur jaunas meitas un ſeewas apmahza ſchauſchanà un kareiwiſkos panehmeenos, lai wajadſibas gadijumà nepaliktu par auſtreeſchu ſaldatu ſwehribu newarigeem upureem. Auſtreeſchi pee atkahpſchanàs no Schabazas jau peerahdija, kahdas ſwehribas wini ſpehjigi iſdarit Energiſkàs ſerbeetes, lihdſigi melnkalneetem, ſagatawo wineem wihriſchkigu atſiſchanu. J—s.

Hawrê, 31. auguſtà. Sche atweſts holandeeſchu twaikonis „Fortuna“, kurſch ſaguhſtits okeanà ar nekalta ſudraba un labibas lahdinu preekſch Wahzijas. Uſ Truu aiſweſti 4 wahzu karogi.

Pariſe. No Trijeſtas ſino, ka Italijas kara pulki iſzelti malà Walonà.

Stokholmà, 30. auguſtà. Abàs rikſtaga palatàs, apſpreeſchot likumprojektu par walſts aiſſardſibu, wiſu partiju wadoni iſteizàs preekſch **neitralitates eetureſchanas.**

Stokholmà. Tautas weelneeku nams peenehma ar daſcheem pahrgroſijumeem waldibas likumprojektu par walſts apſardſibu.

Londonê, 30. auguſtà. Sabeedroto jahtneeki pagahjuſchà naktî atradàs ſtarp Saaſonu un Fimu. **Treſchà frantſchu armija eeguwa weſelu wahzu korpuſa leelgabalus.** — Lidmaſchinas ſino, ka **wahzeeſchi loti ahtri atkahpjas.**

Simla. Indijas wizekaralis paſinoja, ka Indija ſeedo 10 milj. rbl. armijas wajadſibam.

„Latweeschu Awises"

Wisjaunakàs kara sinas.

Pet. tel. ag. telegramas. 2. sept.

(Peefuhtitas lihdſ pulkſt. 6 rihtâ).

Muhſu eegnwumi uſ kara lauka pret austreescheem.

Oſiziali. Kara Wehſtneſis 1. septembrî. No Augſtâ Wirskomandeera ſchtaba.

Uſ frontes pret austreescheem muhſu kara ſpehks zeĸas pahri pahr Sanas upi. Uſ poſizijam pee Ramaruſkas muhſu kara ſpehks eeguwa **30 leelgabalus, wairak nekà 8000 faguhſtitos un leelus krahjumus eerotschu un pahrtikas produktu.** Pakalpſihſchanàs panahkumi no ſchi kaujas lauka wehl naw ſinami. Purwos Belgorajas apgabalâ teek mekletas tur eegrimuſchàs austreeſchu baterijas.

Generala Bruſilowa armija, pret kuru austreeſchi iſdarija ſawus pehdejos iſmiſuſchos uſbrukumus, pahreedama uſbrukumâ eeguwa daudſ faguhſtitos, leelgabalus un kara mantu krahjumus, kas wiſs wehl naw ſakahrtots. Generalis Bruſilows ſina, ka kara ſpehks iſrahdijis wisaugſtakas iſturibas un waronibas ihpaſchibas. Korpuſu komandeeri ſtingri un meerigi wadijuſchi kara ſpehkus un ne weenreiſ ween kritiſkos brihſchos glahbuſchi uſwaru. Generals Bruſilows ſewiſchki uſſwer generala **Rادko-Dmitrijewa** ſlaweno darbibu. Uſ Dneſtras labà kraſta austreeſchi ir atſpeeſti lihdſ Dorogobitſchai. Bukowinas galweno pilſehtu Tſchernowizus un wiſu apgabalu mehs eenehmàm beſ kaujas.

Kara lauks Austruma-Pruhſijâ.

Oſiziali. Kara Wehſtneſis, 1. ſepſembrî. No Augſtâ Wirskomandeera ſchtaba.

Generala Rennenkampfa armijas ahtrais un energiſkais eebrukums Austruma-Pruhſijâ un muhſu kara ſpehku iſſchkiroſchi panahkumi pahr austreeſchu miljona leelo armiju peeſpeeda wahzeeſchus atwilkt eewehrojamus ſpehkus no reetrumu kara lauka.

No 15. lihdſ 25. auguſtam wahzeeſchi beſ apſtahſchanàs peeweda paſtiprinajumus ſawai austrumu frontei un ſagatawojuſchees wini ſahka botees uſ preekſchu zaur Maſuru eſeru apgabalu, kurſch wineem labi paſihſtams. Wini apdraudeja Nordenburgas-Goldapas-Suwalku fronti. Schis wahzeeſchu manewrs, kurſch draudeja noſtahdit gruhtâ ſtahwokli generala Rennenkampfa tara ſpehku, atrada ſtipru pretoſchanos pee muhſu flangu kara ſpehku nodalam, kuras waronigi ſtahjàs preti wahzeeſchu uſbruksſchanai. Uſ 1. ſept. pehz kaujam, kas dahrgi maksaja eenaidneekam, muhſu kara ſpehks pilnâ ſaſtahwâ iſweſts no gruhtà ſtahwokla un eenehma iſejas poſizijas preekſch tahlakàm kara operazijam.

Wahzu kara ſpehku iſdſen no Franzijas.

Kara Wehſtneſis. Pariſê, 31. auguſtâ. Oſizials ſinojums. Pret frontſchu kreiſo ſpahrnu wahzeeſchi turpina atkahptees; wini aiſgahja no Amjenes, bodamees ſtarp Suaſonu un Reimſu uſ austrumu puſi, un tad atkahpjas uſ ſeemeeem, uſ Wekas puſi. Pee Marnes uſ deenwidu-austrumeem no Reimſas, wahzeeſchi nepretojàs; zentrâ wahzeeſchi atſtahja Newinju un Brabantleru, bet ir wehl palikuſchi Argonu meſchâ. Pret frantſchu labo ſpahrnu wahzeeſchi no Mertas atkahpjas ſtarp Sendju un Linewiku. Frantſchi atkal eenehma Ranſlotapu, Bakaru, Ranewiku, Lumeni un Pontamuſonu.

Wirspawehlneeks Schofrs iſdewa pawehli, kurâ teikts, ka kauja, kura ilguſi peezas deenas, weduſi pee uſwaras un pee wahzu pirmàs, otràs un treſchàs armiju atkahpſchanàs. Pret frantſchu kreiſo ſpahrnu un zentrâ zeturtà wahzu armija atkahpjas uſ ſeemeeem, uſ Witru un Sermeſu. Wiſur wahzi pameta daudſ eewainotus un leelu wairumu kara mantu un frantſchi eeguwa ſaguhſtitos. Frantſchu kara ſpehks, eedams uſ preekſchu, wiſur wareja redſet wahzu iſmiſuſchàs puhles, apturet muhſu uſ preekſchu boſchanos, kura pilnigi iſdewàs. Wiſi ofizeeri, apakſchofizeeri un ſaldati attaiſnoja to, ko no wineem ſagaidiju; wiſi ir pelnijuſchi tehwijas pateizibu.

Pariſes komandanta generala Goligena pawehlê teikts, ka winſch laimigs, ka war paſinot ſcho wirskomandeera telegramu winam padotam kara ſpehkam. No ſawas puſes winſch nowehlot laimes Pariſes armijai, kura peebalijuſès pee kara operazijam. To paſchu ari iſſakot kara ſpehkam, kas atrodas nometnê pee Pariſes, par wiſeem ſchi kara ſpehka puhlineem, kahdi neatlaidigi jaturpina.

Kara Wehſtneſis. Pariſê, 1. ſeptembrî. Oſizials ſinojums no 31. augusta 11 wakarâ. No wirskorteĸa naw ſinu. Frantſchu-angĸu kara ſpehks turpina botees wiſâ frontê uſ preekſchu un ir zeeſchi uſ pehdam. Kreiſais ſpahrns pahrgahja pahr Enas upi.

Sadurſme starp bawareeſcheem un pruhſcheem

notikuſi Belgijâ, kà Kara Wehſtneſis ſino no 1. ſeptembra.

Sadurſmê nogalinati 10 ſaldati.

Zihuâ Biſmarka ſalu grupâ

wahzeeſchi ſaudejuſchi 30 krituſchus. Saguhſtiti 2 wahzu ofizeeri, to ſtarpâ pulka komandeers, 15 apakſchofizeeri un 56 zilweki no weetejàs eedſimto polizijas.

Belgija atraida meera ſarunu weſchanu ar Wahziju.

Pariſê, 1. ſeptembrî. „Figaro" raksta, ka wahzu generalis Goltzs dabujis belgeeſchu atwehli, botees uſ Antwerpeni, kur gribejis nodot belgeeſchu waldibai meera lihguma noteikumus, bet **belgeeſchu waldiba atteikuſès ſkatit zauri wahzu meera noteikumus.**

Wahzu kreiſera nogremdeſchana.

Kara Wehſtneſis. Kopenhagenê, 1. ſeptembrî. Wolfa tel. agentura ſino oſiziali, ka 31. augustâ no torpedas, kuru laiduſi eenaidneeka ſemuhdens laiwa, **nogrembets neleels kreiſers „Hela".** Kuga landis gandrihſ wiſi iſglahbti.

Amerikani neaiſdod naudu Wahzijai.

Kara Wehſtneſis. Nujorkâ, 1. ſeptembrî. Uſ Nujorkas awiſes „Tribine" peepraſijumu bankeeri weenbalſigi paſinoja, kanaw eeſpehjams realiſet patne baku no Sabeedrotàs Walſtîs nodomatâ 250 miljonu dolaru leelà aiſnehmuma.

Auſtrija eeſauz pehdejos ſpehkus.

Kara Wehſtneſis. Petrogradâ, 1. ſept. Wihnes awiſes apſtiprina ſinas, ka **Auſtrija eeſauz wiſus ſemes fargus.** Wahzu awiſês ir iſſludinati paſinojumi, par ſawwalneeku-inſtruktoru peenemſchanu preekſch wiſadàm kahjneeku, leelgabalneeku un inſcheneeru kara ſpehku nodalam.

Rumanijas tuwoſchanàs treſſaweenibas waiſtim.

Kara Wehſtneſis. Petrogradâ, 1. ſeptembrî. Pehz ſinam no Rumanijas tureenes waldibas un ſabeedribas aprindu ſimpatijas arween wairak ſweras uſ treſſaweenibas walſtju un uſ winu kara panahkumu puſi.

Indijas muhamedani pabalſta Angliju.

Kopenhagenê, 1. ſeptembrî. Reitera agentura ſino, ka Anglijâ atbrauzis wiſu Indijas muhamedanu garigais galwa Akahans un peeſolijis Leelbritanijai wiſu ſawu mantu kara wajadſibam kà ari ſawus perſonigus pakalpojumus, pee tam iſteikdams, ka buhdams beſ kara iſglihtibas winſch eſot gataws eeſtahtees angĸu armijâ par weenkahrſchu ſaldatu.

Londonê, 1. ſeptembrî. Leelbritanijas (Anglijas) ahrleetu miniſtrija ſtingri atſauz no wahzeeſcheem ahrſemês iſplatitàs baumas par dumpja iſzelſchanos Indijâ.

Wiſaugſtakee ukaſi.

Iſſinoti Petrogradâ ſekoſchi Wiſaugſtakee ukaſi:

1) Par jaunu walſts rentejas bilefchu iſlaiſchanu 300 miljonu rubĸu wehrtibâ, un

2) Par winas Augſtibas Sakſchu Altenbergas prinzeſes Leenes Georgijewnas, Sakſchu herzogeenes peenemſchanu Kreewijas pawalſtneezibâ uſ Winas paſchas luhgumu.

Peterhofas pahrdehweſchana par Petroaleĸſejewſku.

Petrogradâ, 1. ſeptembrî. Peterhofas pilſehtas pahrwalde nolehma iſluhgtees Wiſaugſtako atĸauju, noſaukt Petrohofas pilſehtu par **Petroaleĸſejewſku** un pahrmainit daſchu eelu wahrdus tautiſkos noſaukumos.

Petrograda. Waldiba paſkaidro, ka deeneſtâ eeſaukto reſerwiſtu un ſemes fargu gimenu bagaſcha, brauzot teem zeturtàs un treſchàs klaſes wagonos, padota wiſpahrejeem dſelſzeĸa bagaſchas tarifa noteikumeem, kas ir, 1 puds uſ biketes par brihwu, pahrejà daĸa pehz wiſpahrejà tarifa.

Petrograda. Wiſaugſtaki apſtiprinats Somijas ſaeimas projekts par widus ſkolu reformu Somijâ.

Petrograda. Tautas apgaiſmoſchanas miniſtrs lika preekſchâ mahzibas apgabalu kuratoreem, beſ kaweſchanàs dot rihkojumu, lai pehz eeſpehjas plaſchos apmehros peewilktu ſeeweeſchu mahzibas eeſtahſchu audſeknes pee welas iſgatawoſchanas eewainoteem kareiwjeem.

Petrograda. Lai dotu ſemſtem iſdewibu pehz eeſpehjas leetderigi apmeerinàt kara laika praſibas un wajadſibas, kà ari neatleekamàs ſemſtu ſaimneezibu praſibas, eeſchleetu miniſtrs eeſneedſa wiſpadewigu ſinojumu, lai winam atĸauj uſ preekſchu lihdſ kara beigam atwehlet ſemſtu eeſtahdem aiſnehmumus uſ winu luhgumeem, ja ſchos aiſnehmumus praſa kara laika wajadſibas. Uſ to nahza Wiſaugſtakà atĸauja un eeſchleetu miniſtrija pehz tam greeſàs pee gubernu un apgabalu preekſchneekeem, ar uſaizinajumu, beſ kaweſchanàs iſſinàt un ſinot winai, kahdus krona un ſabeedriſkus darbus waretu paredſet atteezigos apwidos, pee kam pee ſcheem darbeem beſ atmaſkas jaiſleeto ari kara guhſtekni.

Petrograda. Peenahk no wiſàm malam walſti ſinas par ſwinigeem beewkalpojameem par uſwaru pahr auſtreeſcheem. Pehz beewkalpojumeem noteek leeliſkas manifeſtazijas.

Maſkawa. Swinigi atklahja poĸu laſareti preekſch 25 gultam. Scho laſareti eerihkojuſi Maſkawas poĸu kolonija. Eewehrojams poĸu ſabeedriſks darbineeks Lednizkis iſteiza preeku par to, ka poĸu tautas ideali ſaſkan ar Kreewijas walſts intereſem. Uſ ſcho runu atbildedams, Maſkawas kara apgabala pagaidu komandeers teiza, ka uſwara pee Lwowas tuwina muhs Polijas apweenoſchanas idejas iſweſchanai.

— Pehz ſwiniga beewkalpojuma atklahja laſareti ar 50 gultam, kuru preekſch muhſu kareiwjeem eerihkojuſi Maſkawas frantſchu kolonija.

Kijewa. Loti ſwiniga kahrtâ un peedalotees leelam kauſchu pulkam paglabaja warona nahwê miruſcho libotaju Neſterowu. Pehz behru gahjeena zeremonijas nazionaliſti ſarihkoja leelu manifeſtaziju.

Archangeĸſka. Eeradàs no Nujorkas Auſtrumu-Aſijas ſabeedribas twaikonis „Dwinſk" ar 800 poſaſcheereem.

Kopenhagene. Awiſes dſihwi pahrſpreeſch Lwowas eenemſchanu. Notikums atſtahja leelu eeſpaidu, ſewiſchki tapehz, ka wehl 29. augustâ Auſtro-Ungarijas miſija atſauza ſinas par kreewu uſwaram.

Bordo. Par kauju pee Marnas ſino, ka tanî no katras puſes peebalijuſchees ap 23 korpuſi, tà tad kopâ 46.

Kronprintſcha armija Aragonâ atrodas ſpaidigâ ſtahwokli. Ja wina gribetu atkahptees ſtarp Werdeni un Tuli, tad tad jaiſdara loti gruhts manewris.

Bordo. Awiſes uſſwer, ka kara miniſtrija ſinojot par kauju pee Marnas, pirmo reiſi leeto wahrdu uſwara. Wiſpahr miniſtrija ir loti atturiga ſawos ſinojumos.

Runajot par Lwowas eenemſchanu, awiſes aiſrahda uſ ſchis uſwaras leelo noſihmi. Lwowas eenemſchana karam peedodot rakſturu, kà zihnai pehz Auſtrijas mantojuma.

Tabriſa. Eeradàs jaunais generalgubernators Aſeiblidſchanâ Serbars-Reiſchias, kurſch eezelts Pudſchiuddaulê weetâ. Pehdejam jabrauz uſ Eiropu dſeenatees.

Pekina. Uſ wahzu un auſtreeſchu waldibu preekſchſtahwju proteſtu pret Kinas neitralitates aiſſkahrſchanu no japaneem, Kinas waldiba dewa atraidoſchu atbildi, jo neeſot eeſpehjams ſpert kaut jel kahdus ſoĸus ſchaî leetâ, tapehz ka neſot ne maſakàs eeſpehjamibas tos iſweſt.

Riga.

Walodneezibas nodaka eesahka sawa preekschneeka, walodneeka K. Mihlenbacha kga wadibâ sawu rudens sesonas darbibu zeturtdeen, 28. augustâ. Latweeschu-mahzu wahrdnizas darbu K. Mihlenbacha kgs paweizis lihdſ „m" burtam, no kura ari jau labu gabalu pastrahdajis uſ preekschu. Walodneezibas nodakas sawâs sehdês apspreesch wahrdus, par kureem preekschneekam naw deesgan skaidribas. Schaubigus un nenoskaidrotus wahrdus uſnems wahrdnizas peelikumâ.

Wahrdu krahjumus bij eesuhtijuschi: Plaudis no Mengeles, Minka no Lejas-Kursemes, diwus suhtijumus, Rosens no Garoses, Balt. skol. semn. audsekni, Okats no Pastendes, Rogu Edwalds no Stahmereenes, Smildsinsch no Osolneekeem, Tukuma aprinki, Karlsons no Naukscheneem, Jahnis Mizitis, Berlins Petertalê, Putninsch no Kasdangas, Ginters no Remtes. — Sinas eewahzamas par schahdeem nenoskaidroteem wahrdeem: lemehks, lemikis-menikis, „Palihdſ Deewin leemeni greest," — kur schahdu isteizeenu leeto un ko nosihmê „leemenis"? lemeschu kalejs, kas tas ir par putnu? lemete, leminât, lehmote, „Diwi lemi, diwi temi" u. t. t. tautas mihkla, lehmurs, lemseris, e; „Aisskrehja paipala, atskrehja paipala, sasala lemseris pakalâ," ko nosihmê „lemseris"? leniks, lehnka-lenka, Simbasalms pehz Ulmana, lenkara (Sauleetis), lenkascha, lenkaschans, lenkuret, lenkurs, lentedehlis, ari galwas slimiba ar nelabâm wahtim, kur leeto scho wahrdu schajâ nosihmê? lentri, lehwans, Lewe-Lawise, lehwenes, meesas lewens, lehwi.

Nahkoschâ sehde zeturtdeen, 4. septembrî, Rig. Latw. beedr. namâ, pulksten 6 wakarâ. Pee schâm sehdem war peedalitees ari nebeedri. W.

Ed. Paegla grahmatweschanas kursi sahkſees 1. septembrî. — Blokus razionalai semkopibai un ruhpneezibai, Baltijas tirdsneezibai ir isredse tapt par eewehrojamu faktoru muhsu materialâs labklahjibas pazelschanâ. Lihdſ schim Wahzija uſ sewischki isdewiga tirdsneezibas lihguma pamata ar Kreewiju, pahrpludinaja muhsu tehwiju ar saweem raschojumeem. Pehz kara Wahzijas tirdsneeziba buhs, ja ne uſ kahdu laiku pilnigi paralisêta, tad wismaſ stipri wahjinata un Kreewijas tirgus eeguhs wums braudsigâs waj neitralâs walstis: Angliju, Franziju, Belgiju. Baltija ar sawu koti isdewigo geografisko stahwokli eenems tirdsneezibâ ar schim walstim eewehrojamu weetu Kreewijâ. Tadehl jazenschas eeguht spezialas finaschanas tirdsneezibâ, lai pelnas strahwa neeetu sezen.

Denaturetu spirtu pahrdod tikai pret ihpaschu atlauju, kuru isdod akzises waldes pirmajâ nodalâ Aleksandra un Brunineeku eelu stuhrî, katru darbdeenu no pulksten 10 deenâ sahkot. Atlauju isdod katram, bet ja par kahdu zelas schaubas, ka tas wehlas spirtu teeschi saimneezibas waj amatneezibas wajadsibam, tad peeprasa no ta ustizamibas apleezibu un ari peerahdijumus, ka wehlas spirtu teescham schahdâm wajadsibam. Wispahreji priwatâm personam neisdod leelaku daudsumu spirta, bet daschadâm eestahdem, kur spirta wajadsiba plaschaka, isdod lihdſ 50 pudus weenâ reisê. Lihdſ ar atlauju isdod katram grahmatinu, kurâ eeraksta isdotâ spirta daudsumu. Par atlauju un grahmatinu naw nekas jamaksâ. p.

Labibas peewedumi jau sahkuschees, lai gan wehl ir samehrâ neleeli. Maksâ: kweeschi lihdſ 130, rudsi 112—115, meeschi lihdſ 130 un ausas lihdſ 125 kap. puds. p.

Jelgawa

Par godu muhsu pulku uswaram pahr austreescheem un wahzeescheem, par ko telegramas sinoja swehtdeenas rihtâ, Jelgawâ tika isgresnota ar flagam walsts krahsâs. Sinu sanehma ar sajuhsmu un ta stiprina nesatrizinamu pahrleezibu par muhsu pulku galigo uswaru un eenaidneeku satreekschanu.

Atlaists no amata II. eezirkna pristaws N. Wina weetu ispilda Jwans Polowinskijs.

Latweeschu eerihkojamâ lasarete drihſ buhs gatawa, ta atradisees dragunu pulka telpâs. Sahkumâ atklahs 50 gultas, bet nodomats wehlak gultu skaitu paleelinât uſ 75. Par lasaretes ahrstu peenemts Ekmanis no Krona Wirzawas. Tâ ka lasareti zer schinîs deenâs jau atklaht, tad publika teek luhgta pasteigtees ar dahwanu nodoschanu.

Jelgawas Laukſaimneezibas Beedribas Krahj-Aisdewu Sabeedribas 3 kl. pirmmahzibas skolâ (ar latweeschu mahzibas walodu) mahziba sahkâs 16. augustâ. Jaunu skolenu peenemschana wehl ikdeenas turpinas no plkst. 12—2 deenâ skolas telpâs, Katolu eelâ Nr. 44.

Skolas nauda par seemas skolas laiku 5 rubli, par seemas un wasaras skolas laiku 10 rbl.

Paschslepkawiba. Kahds Sades fabrikas strahdneeks, eedams 29. augustâ ap pulksten 1/26 no rihta uſ fabriku, atrada netahku no kanalisazijas tiltina solus 4 no zeka, grahwi, nepasihstama jauna wihreescha lihki ar eewainojumu no lobes labajos deniņos. Fabrikas kutscheeris Frizis Str. sinoja par to tuhlin polizijai. Polizija pasina to par II. eezirkna gorodowoju, 24 g. wezo Matweju D., kursch minetâ eezirkna kanzelejâ nodarbojees ar rakstu darbeem. Leetu ismeklejot israhdijâs, ka D. deenu eepreeksch eeradees neparastâ laikâ kanzelejâ, teikdams, ka japanemot daschi no pristawa parakstiti papiri. Tad eegahjis pristawa kabinetâ, aistaisijis durwis un panehmis tur slepeni pristawa rewolweri. Pehz tam aisgahjis un atpakal wairs neatgreesees. Paschnahwibas eemesls, zik issinats, mahtes nabadsiba.

Ugunsgrehks iszehlâs 29. augustâ pulksten 7 wakarâ Nikolaja eelâ 7. Zehlonis wehl nesinams.

Sihkumi.

Wilnuma II. isteizeeni. „Ruskij Inwalid" peewed sekoschus Wahzijas keisara isteizeenus: „Wahzu gars zenschas nodibinât wispasaules walstibu." — „Wisam pasaulê janoteek ar wahzu keisara un Wahzijas sinu."

Latweescheem uſ to ir sakams wahrds: „Leeliba naudu nemaksâ."

Sandejumi kaujâs. 60. gadu beigâs frantschu pallawneeks Pins isteiza paradoksalas domas. „Wisa kara technikas attihstiba iseet uſ to, lai attahlinatu eenaidneeku. Uguns eerotschu isgudroschana pamasinaja uswareto saudejumus. Lihdſ ar eerotschu attihstibu pamasinas krituscho skaits. Luhk dati. Frantschu-wahzu 1870. gada karâ 8 stundu garâ kaujâ pee Frischwilleras wahzi saudeja 13 prozentes (no 71,500 saldateem), frantschi 21 proz. (no 36,800 saldateem), pee Resanwilli 10 stundu garâ kaujâ wahzi saudeja 25 proz. (no 68,000). frantschi 10 proz. (no 113,000), kreewu-japanu karâ asinainâ Ljaojanas kaujâ, kas ilga 20 deenas, japani saudeja 13 proz., kreewi 9 proz. Pehdejâ Balkanu karâ krita 10 proz. no wiseem kaujas balibneekeem.

Atbildigais redaktors: A. Purinsch.

Isdeweja: Sabeedriba „Latweeschu Awises".

Печатать разрѣшается. Митава, 1 сент. 1914.

Adwokats
J. G. Oleserowitsch
no 1. septembra pahrzel sawu dsihwokli no Kangiseru eelas 14 uſ Swehtes eelu 31, Zidowitz namâ. (616)

100 strahdneezes
no 18—30 g. wezumâ atrod pastahwigu darbu Prowodnika fabrikâ, Rigâ.

Pirts slotas
pehrk wisadâ daudsumâ Dihka eelâ 11/13, Zentralpirts. (593)

Akziju Sabeedribas
J. Hertel
apteeka pretschu pahrdotawa,
Jelgawâ,
Pasta eelâ Nr. 12.
peedahwâ wisus uſ scho nozaru atteecoschos artikelus.

Latweeschu Sawstarpigâ Apdroschinaschanas Beedriba
dibinata 1906. g., peenem apdroschinaschanâ pret uguni
wisadu nekustamu un kustamu mantu, kà ari stiklus pret plihschanu
par wislehtakeem tarifeem (premijas maksas), 1913. gadâ tika apdroschinats wairak, kà par 25 milj. rublu, pee kam premiju reserwe sneedsâs pahri par 150,000 rbl. Beedriba ir noslehgusi lihgumu ar weenu no wisleelakâm akziju beedribam, pehz kura ta pahrdroschina sawus riskus tahlak un tadehl war droschi kertees pee wisleelakeem droschinajumeem. Lihgumi ir ari noslehgti ar Rigas un Widsemes Hipoteku beedribam, Widsemes muischneeku Kreditbeedribu un zitâm leelam bankam (Tulas, Donas u. t. t.).
Walde: Jelgawâ, Katolu eelâ 44.
Rigas nodaka: Rigâ, Walnu eelâ 30.
Turpat peenem dsihwibas apdroschinaschanu un dod atteezigos paskaidrojumus
Latweeschu Sawstarpigâ Dsihwibas Apdroschinaschanas Beedriba.
Agenturas zitâs Baltijas pilsehtâs, kà ari uſ laukeem.
Nopeetni agenti teek meklêti. (565)

A. N. Bogdanowa
tabakasfabrikas noliktawa
Jelgawâ, Pasta eelâ Nr. 4
eetetz wislabakâs
papirosu ischaulites (hilses
ir pascha auto-mech. fabrikas sem nosaukuma
„Gotthard"
karp tâm: koka kastitês pa 250 gabalu, kà ari Berlines 100 gab. ar ladu mambstiki katrâ kastitê un „Barskija" ar gliktu walsts ehrgli.
Smarschiga tabaka: Halis 1/8 mahrz. 46 kap., 1/8 mahrz. 23 kap. Sostina spezialtabaka: „Typen. Zukuns" nepahrspehjama ladums. Papiros wisas wairak peeprasitâs sortes par lehtâm zenam.
NB. Atkalpahrdewejeem wislabakâ eepirschanas weeta.
Bakuns no 16 kap. un Machorka no 20 kap. mahrzina sahkot.

Mans sobu ahrsteschanas kabinets atrodas, kà arweenu
Leelajâ eelâ Nr. 5.
Runas stundas katru deenu no 10—1 un no 3—6. Swehtdeenâs no 10—1. (527)
Sobu ahrste E. Jakobsohn.

J. Spalits.

Zementroru, trepju un jumta papes fabrika
Jelgawâ, Schagares eelâ Nr. 5, telef. 270.
Kantoris un noliktawa atrodas Katolu eelâ Nr. 58.
Telefons 10-91.
Zement trepju kahpeenus. Eelu un koridoru flises. Aku un drenaschu rores (wisados leelumos)
Rementa jumta dakstinus.
Seenas un jumta papi.
akmena darwu
wairumâ un masumâ.
Tapat usnemos papes jumtu ussegschanu un nodarboschanu par lehtâm zenam.

Schlesischer Obersalzbrunnen Oberbrunnen
No 1601. gada ahrsteezibâ pasihstams, dabisks, alkalisks weselibas awots, ar labu garschu un isturibu.
No ahrsteem eewehlets pee elposchanas un sagremoschanas katareem, aisdusas, aknu, neeru un puhschka slim., gikts sahpem un pehz influenz.
Dabonams wisâs apteekâs un miniraluhdenu eestahdês. (433)

Laukſaimneezib. maschinu fabrika un tschuguna leetuwe
G. Rahzen,
Jelgawâ, Skolas eelâ Nr. 15, pee Masajeem wahrteem.
Isgatawo wisadas
lauksaimneezibas maschinas
un reservu dalas. Twaika kuhlejus, wisjaunakâs konstrukzijas un wisados leelumos. Kuhlejeem sorteerzilindrus un kurbelasts. Lokomobilem eeteek uſ wislehtako jaunas ugunsbukses un rorn seenas. Wezeem katleem isbukse twaika zilindrus un eerihko uſ wentileem jaunlaiku regulatorus.

Печатать разрѣшается полициею.

Drukats Grahmatr. Ekonom. Sabeedribas drukatawâ, Jelgawâ.